

Καστρί Γρεβενών: Η αρχαία ελληνική πόλη που βρέθηκε στα σύννεφα

/ [Παιδεία και Πολιτισμός](#)

Σε υψόμετρο 1.200 μέτρων (ίσως στην υψηλότερη στην Ελλάδα αρχαιολογική ανασκαφή) στην Πίνδο, οι αρχαιολόγοι βρέθηκαν «αντιμέτωποι» με τα ερείπια μιας άγνωστης πόλης του 4ου π.Χ. Αιώνα! Ύστερα από 17 και πλέον χρόνια ανασκαφών μιας μικρής ομάδας αρχαιολόγων του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ) με ιδιαίτερα περιορισμένα τα κονδύλια, που δεν αφορούσαν σε μια «ηχηρή» και εντυπωσιακή αποκάλυψη, οι επιστήμονες κατόρθωσαν να αποφέρουν σημαντικά αποτελέσματα και ευρήματα- όχι όμως και την ταύτισή της με συγκεκριμένη αρχαία πόλη...

Τα σπαράγματα επιγραφών με τα γράμματα «ΙΕΡ...», «ΙΕΡΟ...» που εντοπίστηκαν στο Καστρί -οχυρωμένη ακρόπολη μιας αρχαίας πόλης της χώρας των Τυμφαίων, τμήματος του βασιλείου της Μακεδονίας, του 4ου π.Χ. αιώνα κάνουν τους αρχαιολόγους να εικάζουν πως πρόκειται για μια ιδιαίτερα σημαντική θέση των αρχαίων Μακεδόνων με ναούς και λατρευτικούς χώρους, το ακριβές όνομα όμως των οποίων παραμένουν άγνωστοι...

«Αν και τα ευρήματα είναι πολλά και σημαντικά, εξακολουθούν πεισματικά να μένουν κρυμμένα το όνομα του θεού που λατρεύεται στον ναό και το όνομα της πόλης. Ωστόσο, όλα τα στοιχεία, η γεωγραφική θέση, τα ευρήματα ακόμη και τα χρόνια της ακμής της ακρόπολης στο τέλος του 4ου αι. π. Χ., προδίδουν τη σημασία της μέσα στο ιστορικό πλαίσιο του βασιλείου της αρχαίας Μακεδονίας»

τονίζει -μεταξύ άλλων- στην εισήγησή της η επικεφαλής της ανασκαφικής ομάδας - ομότιμη πλέον καθηγήτρια του ΑΠΘ Στέλλα Δρούγου.

«Ο αρχαιολογικός χώρος στο Καστρί (υψ. 1200 μ.) του Δήμου Γρεβενών, στις ανατολικές πλαγιές της Πίνδου, ανάμεσα στα χωριά Πολυνέρι και Αλατόπετρα αποτελεί από δεκαπενταετίας (1998 - 2015) και πλέον το αντικείμενο της ανασκαφικής έρευνας μιας μικρής ομάδας αρχαιολόγων του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου. Στους χρόνους αυτούς η ανασκαφή με μικρές χρονικές περιόδους και ακόμη μικρότερες οικονομικές δυνάμεις, που προήλθαν κυρίως από την Τοπική Αυτοδιοίκηση Γρεβενών και το πρώην Υπουργείο Μακεδονίας-Θράκης, με τη συμπαράσταση του υπουργείου Πολιτισμού και κάτω από την ομπρέλα του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου, κατόρθωσε να αποφέρει σημαντικά αποτελέσματα και ευρήματα. Γρήγορα αποδείχτηκε ότι στο Καστρί υπήρξε η οχυρωμένη ακρόπολη μιας αρχαίας πόλης της χώρας των Τυμφαίων, τμήματος του βασιλείου της Μακεδονίας.

Στον ευρύ χώρο του τείχους της ακρόπολης, στη δυτική πλευρά της, αναγνωρίστηκαν τα λείψανα και τα θεμέλια ενός αξιόλογου κτηριακού συγκροτήματος που χρονολογείται στα τελευταία χρόνια του 4ου αι. π. Χ.: Στο μεγάλο πλάτωμα του υψώματος ο πετρόχτιστος ναός, η δωρική στοά και ένα μεγάλο ακόμη κτήριο συγκεντρώνονται γύρω από μία τετράπλευρη 'πλατεία' και σε άμεση επαφή με την μεγάλη δυτική πύλη του οχυρωματικού περιβόλου που προστάτευε την ακρόπολη.

Τα αρχαιολογικά ευρήματα

Τα αρχαιολογικά ευρήματα έδειξαν ότι η ακρόπολη 'ζει' έως τα χρόνια της επικράτησης των Ρωμαίων στα βασίλεια της Μακεδονίας, περίπου έως το 150 π. Χ. οπότε και καταστρέφεται. Διαγράφονται πλέον καθαρά τα σχήματα των οικοδομημάτων, τα κινητά ευρήματα αποδεικνύουν την σημασία της θέσης και το σύνολο των αρχαίων καταλοίπων υπόσχονται πολλά περισσότερα για το μέλλον" τονίζεται στην εισήγηση που θα δοθεί αύριο (Τετάρτη) στις 11.30 στο ΚΕ.Δ.Ε.Α. του ΑΠΘ με αφορμή την ολοκλήρωση του χρόνου χρηματοδότησης μέσω ΕΣΠΑ (η παράταση του προγράμματος των ΕΣΠΑ 2009-2015).

Η πανεπιστημιακή ανασκαφή στη θέση Καστρί, στο Πολυνέρι των Γρεβενών, χρηματοδοτήθηκε αρχικά (την πρώτη δεκαετία της ανασκαφής από το 1998-2009) από τη Νομαρχία Γρεβενών και το υπουργείο Μακεδονίας - Θράκης, ακολούθησε διακοπή της την πενταετία 2009-2014 και τέλος η ένταξή της στα προγράμματα ΕΣΠΑ.

Σε αλληπάλληλες αναφορές τους (με αφορμή τα νέα στοιχεία που έφερε κατά καιρούς στο φως η αρχαιολογική σκαπάνη) καθώς και σε εισηγήσεις τους στα επιστημονικά συνέδρια για το αρχαιολογικό έργο στη Βόρεια Ελλάδα, οι ανασκαφείς με επικεφαλής την κ. Δρούγου επεσήμαναν κυρίως -πέραν των ευρημάτων- την ανάγκη δημιουργίας συνείδησης προστασίας των μνημείων για τους ντόπιους, κατοίκους και φορείς, αλλά και εκείνη της οργάνωσης σοβαρής και συστηματικής φύλαξης των μνημείων.

Οι αρχικές εικασίες των αρχαιολόγων

Η συστηματική ανασκαφική έρευνα στο Καστρί έφερε στο φως μεγάλα τμήματα της οχυρωμένης ακρόπολης της αρχαίας πόλης, η οποία, όπως αποδεικνύουν τα ευρήματα, έχει θρησκευτικό χαρακτήρα. Παρά την εκτεταμένη καταστροφή που σημειώνεται στα λείψανα της ακρόπολης, τα νομίσματα, η χαρακτηριστική εισαγμένη και εγχώρια κεραμική, τα ποικίλα μέταλλα αντικείμενα, φανερώνουν μια οργανωμένη οικονομία και κατά συνέπεια οργανωμένη ζωή της πόλης. Οι ανασκαφικές ενδείξεις και τα ευρήματα, τα αρχιτεκτονικά μέλη και τα νομίσματα χρονολογούν την αποκαλυφθείσα εγκατάσταση στο τέλος του 4ου/αρχές 3ου αι. π.Χ., ενώ η καταστροφή της ακρόπολης που πρέπει να υπήρξε βίαιη, τοποθετείται στα μέσα του 2ου αι. π.Χ. Το πλήθος των χάλκινων βελών και τα εκτεταμένα ίχνη φωτιάς δηλώνουν ως αίτιο την πολεμική σύρραξη.

Οι αρχικές εικασίες των αρχαιολόγων περί της ταύτισης της πόλης με το αρχαίο «Αιγίνιον» δεν έγινε δυνατό -προς το παρόν τουλάχιστον και με βάση τα μέχρι σήμερα μελετηθέντα ευρήματα- να διαπιστωθούν.

«Όλα αυτά τα δεδομένα ακριβώς διαγράφουν τον επόμενο στόχο της ανασκαφής αυτής στις ανατολικές πλαγιές της Πίνδου με τη βεβαιότητα ότι στο μέλλον μπορεί να διαμορφωθεί εκεί ένας πολύ ενδιαφέρων και ξεχωριστός αρχαιολογικός χώρος» καταλήγει η κ. Δρούγου.

πηγη:www.pamegrevena.gr